

# HÕÖGLAMBIST SAAB SÄÄSTUPIRN, KUIDAS NEID VÕRRELDA?

**2009. aasta sügisel alanud üleminek hõõglampidelt säästulampidele on puuduliku teavitustöö tõttu endiselt ebaselge nii, et isegi siirdest teadlikud inimesed ei oska koheselt leida tuttavale hõõglambile vastandit säästulampide hulgast.**

## Miks on üleminek vajalik?

„Tegelikult ei ole see üldsegi raske. Sarnaselt krooni ja euro kõigile teada ja tuntud vahetuskursile, on olemas ka hõõglambi ja erinevate säästulampide võrdlusühik,“ selgitab K-rauta tootejuht Andres Uustalu. Tema sõnul kasutati varem hõõglampide võrdlusühikuna vatte, kuid nüüd ei ole need enam olulised ja võivad olla isegi eksitavad. „Lambi valgusvoo mõõtmine ja üksteisega võrdlemine käib luumenites,“ ütleb Andres Uustalu. Nii vastab 1300—1400 luumenile 100W hõõglamp, 920—970 luumenile 75W hõõglamp, 700—750 luumenile 60W hõõglamp, 410—430 luumenile 40W hõõglamp ja 220—230 luumenile 25W hõõglamp. K-rauta eksperdid soovivad õige säästulambi leidmiseks kasutada lihtsat interaktiivset tööriista, mille on selleks tarbeks koostanud Euroopa Komisjoni ise ja selle eestikeelset versiooni saab kasutada täiesti tasuta aadressil [http://ec.europa.eu/energy/lumen/wizard/index\\_et.htm](http://ec.europa.eu/energy/lumen/wizard/index_et.htm).

Õigustatult tekib küsimus, miks üleminek vajalik on? „Vastuseks on elektrienergia kokkuhoid. Nimelt on Euroopa Komisjon otsustanud, et alates 2009. aasta septembrist kaovad Euroopa turult järk-järgult müügilgi energiakulukad hõõglambid,“ selgitab K-rauta tootejuht Andres Uustalu. Kui mullu lõpetati 75W võimsamate hõõglampide tootmine Euroopa Liidus ja keelati sissevedu kolmandatest riikidest, siis eelmise aasta sügisest läksid keelu alla ka 60W võimsamad. 2016. aastaks kaovad hõõglambid kaubandusvõrgust aga sootuks.

Nende asemel on kasutusel halogeen- ja kompaktluminofoorlampid, aga ka LED- ehk valgusdiodide tehnoloogial põhinevad lambid. „Esimesed kulutavad võrreldes hõõglambiga kuni 30% ning teised isegi kuni 80% vähem energiat. Kompaktluminofoorlampi 15 vatine lamp annab sama palju valgust kui 52 vatine halogeenlamp ja 75 vatine tavaline hõõglamp,“

ütles K-rauta tootejuht Andres Uustalu. „Tõsi, nn säästulambid on märksa kallimad, kuid tasuvad tänu väiksemale elektritarbele ja pikemale elueale ära juba vähem kui aastaga. Kui tavalise hõõglambi eluiga on keskmiselt 1000 tundi, siis osadel energiasäästulampidel on see isegi kuni 15 000 tundi.“ K-rauta pakub kõikidele säästupirnidele kaheaastast garantiid.

„Kuiigi nii halogeen- kui ka paljud kompaktluminofoorlampid on disainitud harjumuspärase lambipirni kujuga ning sobivad tavalise valgusti sokkisse, tuleb ostmisel kindlasti kontrollida, kas valitud on õige mudel,“ soovib K-rauta tootejuht Andres Uustalu. Säästulampe on K-rauta ehitus- ja sisustuskaupade poodides saadaval üle saja erineva mudeli.

## Pea meeles

„Uute lampide puhul tuleb arvestada ka mitme uue, seni suhteliselt väheolulise tahuga,“ märgib Andres Uustalu. Esiteks, kui hõõglambid annavad alati ühesugust valgusvärvi, siis kompaktluminofoor- ja LED-lampide valik on suurem. „Lõõgastumiseks saab valida 2700 kelvinilise nn sooja valguse ja töötamiseks 4000 kelviniga külma valguse,“ toob Andres Uustalu näite. Teiseks on tema sõnul oluline arvestada lülituste arvu, eriti kompaktluminofoorlampidel (lülituste arv 3000—6000), mida ei peaks paigaldama kohtadesse, kus on tõenäoline sage ehk üle kolme korra päevas lülitamine. Kolmandaks soojenemisaeg, mis on taas seotud peamiselt kompaktluminofoorlampidega, mille käivitumiseks kulub kuni 2 sekundit ja kuni 60 sekundit täielikust valgusvoost 60% saavutamiseks. „Siiski on olemas mudeleid, mille sisselülitamine on peaaegu sama kiire kui teiste lambiliikide puhul,“ ütleb Andres Uustalu. Neljandaks töötemperatuur, mille suhtes on tundlikud nii kompaktluminofoor- kui ka LED-lambid. „Oluline on valida lamp, mis töötab hästi temperatuuril, mille juures seda tõenäoliselt kasutatakse,“ täpsustab Andres Uustalu.

